

Mátészalkán jártunk

MATYÓK A FÉNY VÁROSÁBAN

A debreceni kiállítás után a mátészalkai Szatmári Múzeumban került bemutatásra a mezőkövesdi Árvai Erzsébet és Kovács Szabolcs körbeölelt Himnusz c. táblakép kollekcója, március 18-án.

Ez a kiállítás bővült az előzőhöz képest. Erzsébet asszony az eltelt egy hónapban elkészített egy újabb darabot, így most a fény városában, Mátészalkán már hét körbehímzett Himnuszt csodálhatott meg a közönség. A szebbnél-szebb kézimunkák sorban mutatják be a mezőkövesdi matyóhímzés fejlődéstörténetét, a kezdetektől napjainkig.

Ez a kiállítás gazdagodott a mezőkövesdi népi iparművész, Kiss Mátyás faragott munkáival is. Bemutatásra került pl. a történelmi Magyarország, valamint magyar kiválóságaink, köztük a most ünnepelt kétszáz éves Himnusz szerzőjének portréja is – kifaragva.

A rendezvényt a házigazda, Dr. Cservenyák László etnográfus, múzeumigazgató nyitotta meg. Köszöntötte a vendégeket, elmondta, hogy Mátészalka azért a fény városa, mert Magyarországon itt vezették be legelőször az utcai közvilágítást, sőt ez nemzetközi viszonylatban is úttörő dolognak számít.

Ezzel a tárlattal tisztelgünk a 200 éves nemzeti Himnuszunk előtt, és a mai napon van az újrahasznosítás világnapja is, aminek az a lényege, hogy a régmúlt értékeket hogyan lehet újragondolva átmenteni és megőrizni a mának és a jövőnek. Nem csak a tárgyi értékeket, hanem a különböző tájegységek szellemi és gasztronómiai kincseit is érteni kell ezalatt – tette hozzá.

Dr. Petrányi-Szőőr Anna, a Hímezz Magyarra Alapítvány

Kuratóriumának elnöke, és a 2019-es Szeleczy Zita Emlékév szervezője is megosztotta gondolatait arról, hogy az eredeti állapotában már nem használható értékeket kreatív módon hogyan lehet új életre kelteni, újraformázni azt, ami még megmenthető belőle, és egy új értéket alkotni. Példaként említette a matyó- és a beregi keresztszemes hímzést. Az újrahasznosítás szerelmeseiként nem egyszerűen környezetvédőként, hanem teremtésvédőként határozta meg közösségüket. Alapítványuk célja: felelevenített legendák és újrahasznosított tárgyak segítségével megőrizni a kulturális értékeket.

Kiss Mátyás beszélt gyűjtő munkájáról, az általa készített oromfalakról és matyó kapukról, majd bemutatta az itt kiállított faragott alkotásait. Felhívta a figyelmet Kovács Szabolcs kiállított 9 db táblaképére is, amelyeken a Himnusz körbe van festve a bútorfestésnél alkalmazott virágmotívumokkal, a fejlődéstörténetét is megidézve.

A Liszt Ferenc-díjas Dévai Nagy Kamilla előadóművész beszélt a legendás színésznőhöz, Szeleczy Zitához fűződő személyes kapcsolatáról. Mivel még tart a Petőfi-emlékév, Kamilla művésznő megzenésített Petőfi-versekkel örvendeztette meg a közönséget.

Réti Éva, újrahasznosító kézműves arról beszélt, hogy az őseink által ránk hagyott tárgyi értékeket, hímzéseket, horgolásokat miképpen álmodja újra ruhákban, használati tárgyakban, hogyan lehet azokat újragondolva a mai életünkben használni. Kiállításra kerültek az általa ily módon készített ruhák és táskák. Ezek között sokan rácsodálkoztunk egy mai modern szabású női farmerruhára, amelyet egy kidobásra ítélt régi ruháról megmentett csipkével díszített.

Rakonczai Ibolya, a Hímezz Magyarra Baráti Kör vezetője beszélt a beregi keresztszemes hímzésről, amely hungarikum. Felhívta a figyelmet a kiállított tárgyak között egy újrahasznosított női táskára, amely beregi keresztszemes hímzéssel volt díszítve. Ez a díszítő elem eredetileg egy már

elhasználódott, megrongálódott asztalterítóból lett átmentve.

A mezőkövesdi népi hímző, Árvai Erzsébet bemutatta azt a hét darab általa készített táblaképet, amelyen a Himnusz 1. versszakát körbehímezte matyó motívumokkal. Megmutatta a készülő 8. darabot is, amely szűcsmintával gyarapítja majd a kollekciót. A saját hímzésein keresztül ismertette meg az érdeklődőkkel a mezőkövesdi matyó népi hímzés fejlődéstörténetét.

Dr. Cservényák László köszönetet mondott az előadóknak és a kiállító alkotóknak, virággal és egy Mátészalkáról szóló könyvvel ajándékozta meg őket.

K.Dudás Mária